РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

X

входящ номер

X

Г-жо Тоткова, за включване в заседание

ДО
Г-Н ПЛАМЕН МЛАДЕНОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Д О К Л А Д
от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: Заявление с вх. № Е-13-41-87 от 10.11.2025 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, за одобряване на изменение на Общи условия за ползване на електропреносната мрежа от крайни клиенти.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Със заявление с вх. № Е-13-41-87 от 10.11.2025 г., подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и чл. 104а от Закона за енергетиката (ЗЕ), § 15 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. и чл. 132, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е отправило искане и е представило проект за одобряване на изменение на Общи условия за ползване на електропреносната мрежа от крайни клиенти (ОУ, общите условия), одобрени с Решение ОУ-3/12.12.2018 г. на КЕВР. Със Заповед № З-Е-13 от 13.01.2026 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група за разглеждане на представения проект за изменение на ОУ.

В чл. 21, ал. 1, т. 4 от ЗЕ е регламентирано правомощието на КЕВР да одобрява общите условия на договорите, включително общите условия, при които крайните клиенти използват електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа,

към която са присъединени. Общите условия могат да се изменят и/или допълват с решение на Комисията по искане на лицензианта - чл. 132, ал. 1, т. 1 от НЛДЕ. В чл. 104а от ЗЕ е предвидено задължителното съдържание на ОУ, част от което по смисъла на ал. 2, т. 2 и 3 от посочената норма, са условията за прекратяване, прекъсване и за качество и надеждност на снабдяването с електрическа енергия. Аналогична е и разпоредбата на чл. 127, ал. 1, т. 2 и 4 от НЛДЕ.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г.) в ЗЕ е въведено задължение за операторите на електропреносната, съответно електроразпределителните мрежи да заплащат на крайните клиенти неустойка, в случай че временното прекъсване или ограничаване на снабдяването с електрическа енергия надхвърля общо 48 часа за период от 72 часа – чл. 73, ал. 4 от ЗЕ. С посочения ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. е допълнено и задължителното съдържание на ОУ с изискването общите условия да съдържат и отговорността на оператора при нерегламентирано прекъсване и некачествено снабдяване, както и срок за уведомяване в случаи на претърпени вреди от действие или бездействие на оператора – чл. 104а, ал. 2, т. 4 от ЗЕ.

Горните изменения и допълнения на ЗЕ налагат необходимост от изменение на общите условия на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-3/12.12.2021 г. на КЕВР. Отделно от това, в представения проект дружеството е предложило и други изменения на ОУ.

Съгласно чл. 128, ал. 1 от НЛДЕ проекта на ОУ се оповестява от енергийното предприятие на крайните клиенти по подходящ начин и се обявява в центровете за работа с крайните клиенти най-малко 30 дни преди представянето им за одобряването от КЕВР, като за публичното обсъждане се води писмен протокол (чл. 128, ал. 2 от НЛДЕ). Според чл. 129, ал. 1 от НЛДЕ към заявлението за одобряване на ОУ се прилагат: становищата и бележките по проекта, получени в хода на публичното обсъждане на ОУ, както и протоколът от публичното обсъждане; становище на енергийното предприятие по получените коментари и бележки в хода на публичното обсъждане на проекта на ОУ; решение на управителните органи на енергийното предприятие за приемане на ОУ.

В изпълнение на посочените по-горе разпоредби от ЗЕ и НЛДЕ „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е представило следните документи:

- проект за изменение на ОУ;
- доказателства за публикуване на 30.09.2025 г. на проекта за изменение на ОУ на електронната страница на дружеството;
- протокол от публично обсъждане, проведено на 04.11.2025 г.;
- справка № 1/04.11.2025 г. за становища по проекта за изменение на ОУ;
- доклад с вх. № ВТР-ЦУ-Д-1254/04.11.2025 г., изготвен от комисия, назначена със Заповед № ЦУ-ЗАП 1857/29.10.2025 г.;
- Заповед № ЦУ-ЗАП 1857/29.10.2025 г.;
- копие от препис-извлечение от Протокол № 46 от 04.11.2025 г. от заседание на Управителния съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- копие от препис-извлечение от Протокол № 56 от 05.11.2025 г. от заседание на Надзорния съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- копие на документ за внесена такса за разглеждане на заявлението.

Според представените Протокол от 04.11.2025 г. и Доклад с вх. № ВТР-ЦУ-Д-1254/04.11.2025 г. на проведеното обществено обсъждане на проекта за изменение на ОУ не са се явили заинтересовани лица и не са постъпили писмени становища и предложения по проекта за изменение на Общите условия.

След проведеното публично обсъждане проектът за изменение на ОУ е приет от Управителния съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД с решение по т. 18 от Протокол № 46 от 04.11.2025 г., съответно от Надзорния съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД с решение по т. 11 от Протокол № 56 от 05.11.2025 г.

След анализ на проекта за изменение на Общи условия за ползване на електропреносната мрежа от крайни клиенти на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и с оглед неговото съответствие със ЗЕ и подзаконовите актове по неговото прилагане, същият следва да бъде изменен, а именно:

1. За привеждане на част „I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ от проекта за изменение на ОУ в съответствие с предложените от дружеството на основание чл. 132, ал. 1 от НЛДЕ изменения на ОУ, **изречение второ следва да се допълни** с текста „и изменени с Решение № ….. от ……...г.“ **и да придобие редакция:**

„Настоящите Общи условия са изготвени на основание чл. 104а от Закона за енергетиката (ЗЕ) и са одобрени от КЕВР с Решение № ОУ-3 от 12.12.2018 г. на КЕВР и изменени с Решение № ….. от ……г.“

2. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 5, т. 1 да се измени по следния начин: *„да осигури на КЛИЕНТА достъп до електропреносната мрежа в рамките на допустимата от гледна точка на сигурността на електроенергийната система пропускателна способност на преносната мрежа и до размера на предоставената мощност;“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

3. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 19 да се създаде нова ал. 4 със следното съдържание: „В случай че продължителността на прекъсване или ограничение по чл. 73, ал. 1, т. 1-7 от ЗЕ надхвърли общо 48 часа за период от 72 часа, ОПЕРАТОРЪТ заплаща на засегнатия КЛИЕНТ неустойка за времето над 48 часа за всеки започнал 12-часов период, считано от изтичането на посочените 48 часа, в размер на 50 евро на мегават (MW) осреднена потребена активна мощност от КЛИЕНТА, определена по данните на интервал от 15 минути, измерени в рамките на отчетен календарен месец, предхождащ началото на прекъсването или ограничението.

Неустойката по предходното изречение се дължи на КЛИЕНТИ, които за периода на прекъсването или ограничението са имали регистриран график за потребление, различен от 0.

(За по-голяма яснота определянето на размера на неустойката става по следната формула:

Рн = 50 x DMW x T, където

Рн е размер на определената неустойка;

DMW е осреднена потребена активна мощност от КЛИЕНТА, определена по данните на интервал от 15 минути, измерени в рамките на отчетен календарен месец, предхождащ началото на прекъсването или ограничението;

T е брой започнали 12-часови периоди след установяване на прекъсване с продължителност над 48 часа за период от 72 часа от настъпване на прекъсването или ограничението.)“

Предложената разпоредба следва да се приеме по принцип, като с оглед по-голяма яснота разпоредбата следва да придобие следната редакция:

„В случай че продължителността на прекъсване или ограничение по чл. 73, ал. 1, т. 1-7 от ЗЕ надхвърли общо 48 часа за период от 72 часа, ОПЕРАТОРЪТ

заплаща на засегнатия КЛИЕНТ неустойка за времето над 48 часа за всеки започнал 12-часов период, считано от изтичането на посочените 48 часа, в размер на 50 евро на мегават (MW) осреднена потребена активна мощност от КЛИЕНТА, определена по данните на интервал от 15 минути, измерени в рамките на отчетен календарен месец, предхождащ началото на прекъсването или ограничението.

Неустойката по предходното изречение се дължи на КЛИЕНТИ, които за периода на прекъсването или ограничението са имали регистриран график за потребление, различен от 0.

Определянето на размера на неустойката се изчислява по следната формула:

Рн = 50 x DMW x T, където

***Рн** е размер на определената неустойка;*

***DMW** е осреднена потребена активна мощност от КЛИЕНТА, определена по данните на интервал от 15 минути, измерени в рамките на отчетен календарен месец, предхождащ началото на прекъсването или ограничението;*

***T** е брой започнали 12-часови периоди след установяване на прекъсване с продължителност над 48 часа за период от 72 часа от настъпване на прекъсването или ограничението.“*

4. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 34 да се измени по следния начин: *„В случай на претърпени вреди от действие или бездействие на ОПЕРАТОРА, КЛИЕНТЪТ е длъжен в срок от 15 дни от тяхното узнаване, да уведоми ОПЕРАТОРА, чрез изпращане на уведомително писмо по реда, описан в чл. 29 от настоящите ОУ;“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

5. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 45, ал. 2 да се измени по следния начин: *„Фактурите по ал. 1 се издават ежемесечно от ОПЕРАТОРА въз основа на справка/данни за измерени количества електрическа енергия по показания на средствата за търговско измерване, за всеки отчетен календарен месец с дата последният ден на месеца и се изпращат на КЛИЕНТА не по-късно от петия ден на месеца, следващ отчетния.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

6. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 49 да се измени по следния начин: *„В случай че ОПЕРАТОРЪТ приеме оспорването по предходната алинея, той издава данъчно дебитно/кредитно известие до края на месеца, в който е прието оспорването, и го изпраща на КЛИЕНТА. Оригиналите на дебитните/кредитните известия се изпращат по пощата с обратна разписка, освен в случаите, когато КЛИЕНТЪТ се е съгласил да получава електронна фактура.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

7. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 56, ал. 2 да се измени по следния начин: *„Размерът на гаранционното обезпечение се определя от ОПЕРАТОРА на база най-голямото месечно количество активна енергия, потребено от КЛИЕНТА за последните 12 месеца, умножено по сбора от действащите цени за достъп и пренос, утвърдени от КЕВР, с включен ДДС, заедно с най-големите фактурирани количества отдадена и/или използвана реактивна енергия, умножени по най-високата съответна цена за 12-т месечния период, с включен ДДС, по коефициент 1,5.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

8. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 56, ал. 3 да се измени по следния начин: *„При нарастване на потребяваните количества спрямо базата по предходната алинея или при нарастване на цените, използвани при определяне размера на обезпечението по ал. 2, КЛИЕНТЪТ е длъжен да увеличи размера на гаранционното обезпечение в изискуемия размер до три работни дни от съответното уведомление на ОПЕРАТОРА.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

9. „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД предлага в чл. 56, ал. 4 да се измени по следния начин: *„ОПЕРАТОРЪТ усвоява банковата гаранция или паричния депозит, когато задълженията за плащане по тези ОУ не са изпълнени в срок, за което уведомява КЛИЕНТА по пощата с обратна разписка или по електронна поща.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и чл. 104а, ал. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация предлагаме Комисията за енергийно и водно регулиране да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1;

3. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;

4. Да покани за участие в откритото заседание по т. 2 лицата, представляващи „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството.

Приложение: Проект за изменение на Общи условия за ползване на електропреносната мрежа от крайни клиенти, приложение към заявление с вх. № Е-13-41-87 от 10.11.2025 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД.

Проект изменение ОУ ECO.pdf